

Kaupunkisuunnittelulautakunta 01.02.2023 § 15

§ 15

Kaupunkisuunnittelun työohjelma 2023, pöydälle 18.1.2023

Valmistelijat / lisätiedot:
 Puustinen Jenni
 Kaitanen Susanna
 Keränen Ossi
 Leino Essi
 etunimi.sukunimi@espoo.fi
 Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

hyväksyy kaupunkisuunnittelun työohjelman 2023,

2

valtuuttaa kaupunkisuunnittelukeskuksen tekemään työohjelmaan tarvittavat tekniset korjaukset.

Käsittely

Keskustelun aikana Järvinen Kemppi-Virtasen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: "Poistetaan kohde "Teknologiföreningen 220212" sivulla 19 työohjelmasta. TF:n rakennus on merkittävä osa Otaniemen teekkarikylän historiaa, eräänlainen Dipolin "pikkuveli". Se on myös alueen tärkeimpiä maamerkkejä, joten sitä ei ole syytä purkaa ennen kuin on tarkasti selvitetty sen säilyttämisen ja käytön edellytykset osana Otaniemen opiskelijayhteisön toimintaa."

Järvinen teki seuraavan muutosehdotuksen: "Poistetaan kohde "Pohjantori 213104" sivulla 20 työohjelmasta. Supermarketin kaavoittaminen Pohjantorin ostoskeskuksen tilalle ei ole realistista. Lyhyen kävelymatkan päässä on jo nyt 24/7 market sekä kaikki Tapiolan keskustan liikkeet. Lisäksi nykyisen ostoskeskuksen ympäristöön ei ole järjestettävissä riittäviä pysäköintitiloja supermarketin asiakaspaikoitukseen. Pohjantorin ostoskeskus on rakennushistoriallisesti merkittävä osa Tapiolaa, joten se olisi siitäkin syystä säilytettävä. Ostoskeskuksen nykyisten rakennusten muuttaminen supermarketiksi siten, että rakennusten koko ja muoto säilyisivät ennallaan ei myöskään ole realistista."

Järvinen Nevanlinnan kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: "Poistetaan kohde "Toppelundinranta 231015" sivu 22 työohjelmasta. Haukilahden rannan ulkoilu- ja virkistyspalvelujen keskus on kivenheiton päässä Toppelundinrannasta oleva Mellstenin uimaranta ja sen yhteydessä olevat suuret venesatamat. Siellä on jo ravintolapalveluja sekä vanha pieni uimarantarakenne, jonka tilalle sopii tarvittaessa myös suurempi ja modernimpi ravintolarakenne. Ei ole mielekästä rakentaa Toppelundinrantaan uutta ravintolaa, kun pääosa Haukilahden rantapalvelujen käyttäjistä ja näin ollen ravintolan asiakkaista ovat Mellstenin uimarannan ja venesatamien käyttäjiä. Toppelundinrannan

pysäköintimahdollisuudet ovat myös Mellstenin rantaan verrattuna vaatimattomat.”

Järvinen teki seuraavan muutosehdotuksen: ”Kohde ”Metsälinnunreitti 113001” sivulla 15 poistetaan toistaiseksi työohjelmasta. Selvitetään ennen kohteen kaavoituksen suunnittelua mahdollisuudet muuttaa nykyisten opiskelija-asuntojen tontti rivi- tai pientaloalueeksi, joka soveltuisi kerrostaloja paremmin osaksi Lintuvaaraa.”

Nevanlinna Portinin kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: ”MUUTOS 1, sivu 28, kohde 10 Puolarintie: Esitän, että kohde poistetaan työohjelmasta. Perusteet: Puolarintien jatkeen toteuttaminen lohkaisee suuren alueen irti Keskuspuistosta ja entisestään heikentää Friisinkallion luonnonsuojelualueen ja Keskuspuiston välistä ekologista yhteyttä. Keskuspuiston yhtenäisen metsäalueen halki kulkeva tielinjaus haittaa merkittäväällä tavalla myös Keskuspuiston virkistyskäyttöä.

MUUTOS 2, sivu 28 kohde 12: Bosmalm: Esitän, että kohde poistetaan työohjelmasta. Perusteet: Bosmalmin asemakaavoituksen keskeisenä perusteena on Espoonväylän toteuttaminen. Keskuspuiston yhtenäiseen metsäalueeseen kuuluvan alueen kaavoittaminen nyt esitetyllä tavalla vaarantaa Keskuspuiston luontoarvoja sekä heikentää Keskuspuisto I:n ja Keskuspuisto II:n välistä tärkeää ekologista yhteyttä. Espoonväylän ja siihen liittyvän uuden rakentamisen toteuttaminen haittaa myös Keskuspuiston virkistyskäyttöä.

MUUTOS 3, sivu 39, kohde 8 Söderskoginaukea: Esitän, että kohde poistetaan työohjelmasta. Perusteet: Söderskoginaukean asemakaavoituksen keskeisenä perusteena on Espoonväylän toteuttaminen. Keskuspuiston yhtenäiseen metsäalueeseen kuuluvan alueen kaavoittaminen nyt esitetyllä tavalla vaarantaa Keskuspuiston luontoarvoja sekä heikentää Keskuspuisto I:n ja Keskuspuisto II:n välistä tärkeää ekologista yhteyttä. Espoonväylän ja siihen liittyvän uuden rakentamisen toteuttaminen haittaa myös Keskuspuiston virkistyskäyttöä.”

Vehmanen Lindholmin kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: ”Tuodaan kaavaehdotus nähtäville jo kevätkaudella 2023 syyskauden 2023 sijaan. Perustelu: kyseessä on tärkeä eteläisen Espoon pientalorakentamisen kohde. Valmistelu on kestänyt jo vuosia. Valmistelua olisi syytä priorisoida, jotta asia etenee.”

Kemppi-Virtanen Vehmasen kannattamana teki seuraavan muutosehdotuksen: ”Täsmennysesitys aikatauluun: Ostoskeskuksen muutos supermarketiksi: - OAS ja kaavan valmisteluaineisto nähtäville kevätkaudella 2023. - Asemakaavaa edistetään heti nähtävilläolon jälkeen PERUSTELUT: Asemakaavamuutosta on tärkeä edistää siksi, että jos PT-kauppa lopettaisi toimintansa, Pohjantorin palvelut heikentyisivät oleellisesti, asukkaiden lähipalvelut ja ostoskeskuksen elinvoima heikkenisivät.”

Kemppi-Virtanen teki seuraavan muutosehdotuksen: ”Teatterin ja Kulttuurikeskuksen osuus on erotettava erilliseksi kaavaksi irti muusta kaava-alueesta.”

Finström Nevanlinnan kannattamana teki seuraavan lisäysehdoituksen: ”Pohjois- ja Keski-Espoon pientaloalueiden asemakaavoitus on ollut keskeytyksissä useita vuosia POKE:n takia. Syntynyt viive tulee ottaa nyt kiinni. Kaupunginhallitus on päättänyt kolmen arkkitehdin lisäyksestä tähän tehtävään. Kun POKE tai sen pääosa olettavasti saa lainvoiman lähiaikoina, tulee työohjelmaa päivittää siten, että lautakunnan

työohjelmaan jo aiemmin lisäämien pientalokaavojen valmisteluun osoitetaan riittävät resurssit.”

Keskustelun asiasta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Järvisen Pohjantoria ja Metsälinnunreittiä sekä Kemppi-Virtasen kulttuurikeskusta koskevat muutosehdotukset raukeavat kannattamattomina.

Edelleen puheenjohtaja totesi, että Järvinen on tehnyt kaksi, Kemppi-Virtanen yhden, Vehmanen yhden ja Nevanlinna yhden kannatetun muutosehdotuksen, joista on äänestettävä. Puheenjohtaja myös totesi, että Nevanlinnan muutosehdotus sisältää kolme kohtaa, jotka käsitellään erikseen. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestusehdotuksen, että ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat muutosehdotusta äänestävät EI.

Ensimmäisessä äänestyksessä äänestettiin Järvisen muutosehdotuksesta koskien työohjelman kohdetta Teknologiföreningen (TF). JAA ääniä tuli 11 ja EI ääniä 2. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdellätoista (11) äänellä kahta (2) vastaan päättäneen hylätä muutosehdotuksen.

Toisessa äänestyksessä äänestettiin Järvisen muutosehdotuksesta koskien työohjelman kohdetta Toppelundinranta. JAA ääniä tuli 8 ja EI ääniä 4 sekä 1 tyhjä ääni. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan kahdeksalla (8) äänellä neljää (4) vastaan, yhden (1) äänestäessä tyhjää, päättäneen hylätä muutosehdotuksen.

Kolmannessa äänestyksessä äänestettiin Nevanlinnan muutosehdotuksen kohdasta kaksi koskien työohjelman kohdetta Bosmalm. JAA ääniä tuli 9 ja EI ääniä 4. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdeksällä (9) äänellä neljää (4) vastaan päättäneen hylätä muutosehdotuskohdan.

Neljännessä äänestyksessä äänestettiin Nevanlinnan muutosehdotuksen kohdasta kolme koskien työohjelman kohdetta Söderskoginaukea. JAA ääniä tuli 9 ja EI ääniä 4. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan yhdeksällä (9) äänellä neljää (4) vastaan päättäneen hylätä muutosehdotuskohdan.

Viidennessä äänestyksessä äänestettiin Vehmasen muutosehdotuksesta. JAA ääniä tuli 7 ja EI ääniä 6. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan seitsemällä (7) äänellä kuutta (6) vastaan päättäneen hylätä muutosehdotuksen.

Kuudennessa äänestyksessä äänestettiin Kemppi-Virtasen muutosehdotuksesta koskien Pohjantorin ostoskeskusta. JAA ääniä tuli 6 ja EI ääniä 7. Äänestyksen jälkeen puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan seitsemällä (7) äänellä kuutta (6) vastaan päättäneen hyväksyä muutosehdotuksen.

Lisäksi puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Finströmin lisäysehdotus ja Nevanlinnan muutosehdotuksen ensimmäinen kohta (MUUTOS 1) yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotuksia ei vastustettu, puheenjohtaja totesi lautakunnan yksimielisesti hyväksyneen Finströmin lisäysehdotuksen ja Nevanlinnan muutosehdotuskohdan koskien Puolarintietä.

Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Esittelijän ehdotus kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouksessa tehdyillä

muutoksilla, jotka on viety asian asiakirjoihin, hyväksyttiin äänestyksen jälkeen.

Selostus

Kaupunkisuunnittelun työohjelma valmistellaan vuosittain kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi. Työohjelma sisältää aikatauluineen keskeiset Espoon yleis-, ja asemakaavoituskohteet ja liikennesuunnittelun työkohteet vuodelle 2023.

Kaupunkisuunnittelun työohjelman lähtökohtina ovat olleet Espoo-tarinan tavoitteet liittyen kestäväan kasvuun, eläviin keskustoihin, pientalorakentamisen edellytysten parantamiseen, työpaikkatonttien riittävyyteen ja hiilineutraaliuden saavuttamiseen. Espoo on keskusten verkostokaupunki, jota kehitetään alueiden vahvuuksien mukaan.

Maankäytön yleissuunnittelu

Espooseen laaditaan koko kaupungin kattava yleiskaava, joka tähtää vuoteen 2060. Yleiskaavoitus ennakoii tulevaisuuden muutoksia Espoossa kaupunkisuunnittelun keinoin perustuen Espoo-tarinaa ja MAL-sopimukseen. Espoo-tarinan mukaisesti kasvua suunnataan kaupungin eteläisiin osiin sekä raideliikenteen ja muiden hyvien joukkoliikenneyhteyksien varteen. Espoon yleiskaava 2060 kaava laaditaan vaiheittain yhteistyössä asukkaiden, sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.

Yleissuunnittelu turvaa monipuoliset ja omaleimaiset alueet asumiselle, sujuvan arjen eli saavutettavat palvelut ja työpaikat, elinkeinoelämän edellytykset sekä rikkaan luonnon- ja kulttuuriympäristön. Kaupunkirakenne, eli eri toimintojen sijainti ja saavutettavuus, vaikuttavat merkittävästi ja pitkään kaupungin kasvihuonekaasupäästöihin. Kaupunkisuunnittelussa tehdään myös monia kaupungin talouden ja elinvoiman kannalta tärkeitä valintoja ja mahdollistetaan kestävä kasvu.

Espoon yleiskaava 2060 kaava laaditaan niin, että ajantasaiset tuoreet osayleiskaavat säilyvät alueillaan oikeusvaikutteisina, mutta ne sovitetaan myös osaksi kokonaiskaavaa mittakaavaltaan ja esitystavaltaan. Muut vireillä olevat osayleiskaavat suunnitellaan osana kokonaiskaavaa, jonka yhteydessä tarkistetaan ja määritellään periaatteita osayleiskaavojen jatkosuunnittelulle. Yleiskaavan tavoitteista päätetään vuodenvaihteessa 2022–23.

Laaja-alainen Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaava hyväksyttiin kesällä 2021 ja ELY:n päätöksestä jättämän oikaisukehotuksen johdosta yleiskaavaa tarkistettiin. Valtuuston uusi hyväksymispäätös yleiskaavasta tehtiin marraskuussa 2021 ja kaavavalitusten hallinto-oikeuden ratkaisua odotetaan vuodenvaihteessa 2022–23. Tämän jälkeen valitusten käsittely jatkuu mahdollisesti korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja ajoittuu vuoteen 2023. Hyväksymiskäsittelyn ulkopuolelle jätettyjen alueiden yleiskaavallinen ratkaisu osoitetaan Espoon yleiskaava 2060:ssä.

Seutuyhteistyössä jatketaan asiantuntijayhteistyötä maakunnan liiton kanssa, vaikka maakuntakaavatoita ei nyt ole meneillään. Uudenmaan liitto on keskittynyt maankäytön lainsäädäntöuudistuksen valmistelun seurantaan sekä maakuntakaavan toteutuksen edistämiseen yhdessä kuntien kanssa.

Yleiskaavayksikkö osallistuu myös vahvasti Helsingin seudun MAL-yhteistyöhön, jossa on käynnissä MAL 2023 -suunnitelman laatiminen. MAL-työskentely tarjoaa foorumin seudun kuntien yhteistyöhön sekä yhdyskuntarakenteen ratkaisuiden yhteensovittamiseen kuntien ja valtion toimijoiden kesken. Espoon vastuulla tällä suunnittelukierroksella on seudullisen, suunnittelua helpottavan tietokantamallin muodostaminen yhdessä muiden seudun toimijoiden kanssa.

Liikennesuunnittelu

Espoo-tarinan mukaan kaupunki on hiilineutraali vuonna 2030. Kestävää liikkumista edistetään suunnitelmaratkaisujen kautta. Näitä ovat mm. kävelypainotteiset alueet kaupunkikeskuksissa sekä yhtenäiset ja turvalliset pyöräily-yhteydet. Pyöräilyä sujuvoittavan yksisuuntaisen tavoiteverkon laatimista jatketaan. Joukkoliikenteen palvelutaso tulevaisuudessa varmistetaan riittävin tilavarauksin. Ajoneuvoliikenteen toimivuudesta huolehditaan.

Liikennesuunnittelu kytkeytyy tiiviisti 2060 yleiskaavan tavoite- ja luonnosvaiheen laadintaan sekä asemakaavoitustöihin. Niiden ohella liikennesuunnittelijat osallistuvat Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitteluun useissa yhteistyöryhmissä, MAL-yhteistyöhön sekä muuhun sidosryhmätyöhön.

Edistämme omana projektinaan kaupunkikeskuksissa viihtyisää ja toimivaa kävely-ympäristöä. Lisäksi käynnistämme selvityksen Espoon kaupunkilogistiikan nykytilanteesta, tutkimme sen tarpeita tulevaisuudessa ja vaikutuksia kaavoitukseen. Osallistumme hankeyhtiön tilaamaan Espoo-Salo-oikoradan ratasuunnitteluun. Olemme mukana lisäksi erillishankkeissa selvittämässä liikenneinfrahankkeiden vaikutuksia. Liikennetiedon osalta suoritamme liikennelaskentoja, tutkimme Rantaradanbaanan käytävää ennen rakentamista, tarkastelemme pysäköinnin maksullisuutta jo tehtyjen muutosten jälkeen sekä julkaisemme Liikennekatsauksen.

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus painottuu keskustojen kehittämiseen ja täydennysrakentamiseen hyvien joukkoliikenneyhteyksien, kaupunkiradan, Länsimetron ja Raide-Jokerin vaikutuspiirissä. Kaupunkirakennetta tiivistämällä luodaan edellytyksiä uusien asuntojen ja työpaikkojen syntymiselle sekä palvelujen sijoittumiselle.

Espoo-tarinan mukaan kaikista kaupunkikeskuksistamme muodostuu viihtyisiä ja turvallisia asuin-, asiointi- ja työpaikkakeskuksia, joissa hyvät palvelut, virikkeelliset harrastusmahdollisuudet ja lähiluonto ovat helposti ja esteettömästi saavutettavissa. Käynnissä on useita keskustojen kehittämiseen tähtääviä hankkeita. Tapiolan keskustassa Kulttuuriauktion ympäristössä tutkitaan kulttuuritoimintojen laajentamista, uutta toimistotilaa ja asumista. Espoon keskuksessa Espoolaistentalon ja Leppävaaran keskustan pohjoisosien asemakaavoitus käynnistyy arkkitehtikilpailujen pohjalta.

Kaavoituksella varaudutaan kaupungin kasvuun varaamalla rakentamismahdollisuuksia eri puolilla kaupunkia ja varmistamalla asumisen varannon riittävyys. Voimassa olevan MAL-sopimuksen mukaisesti Espoo sitoutui 1,2 miljoonan kerrosneliömetrin asuntokaavoitustavoitteeseen nelivuotiskaudella 2020–2023. MAL-

sopimuksen asuntokaavoitustavoitteet täyttyvät. Työohjelman merkittäviä asuntokohteita on rantaradan varrella Keran aseman pohjoispuolella ja Kauklahdessa sekä metron ympäristössä Otaniemessä ja Finnoossa. Suurpellon pohjoisosien asemakaavoitus jatkuu tehdyn kaavarunkotyön pohjalta.

Pientalorakentamiseen luodaan uusia mahdollisuuksia kaikilla suuralueilla tiiveimpien keskusta-alueiden ulkopuolella. Nygrannaksen asemakaava valmistellaan hyväksymiskäsittelyyn. Pientaloalueiden kaavoitus pääsee vauhtiin Espoon pohjois- ja keskiosien yleiskaavan alueella kaavan tullessa lainvoimaiseksi. Viiskorven ja Kalajärven alueella valmistellaan kaavarunkoja ja alueiden asemakaavojen tavoitteiden laadinta käynnistyy.

Espoon elinvoimaisuuden kannalta monipuolinen yritystontti- ja toimitilatarjonta on tärkeää. Elinkeinokaavoista merkittävimpiä ovat Keilaniemen työpaikkakaavat. Espoon kaavakeskuksen laajentumisen mahdollistava kaavamuuksio etenee. Työohjelman uusien kohteiden joukossa on useampikin elinkeinokaava ja elinkeinokohteita otetaan tarvittaessa työn alle joustavasti myös kesken ohjelmakauden.

Työohjelmassa on monia päiväkot-, koulu- ja muita palvelutiloja kasvavan väestön tarpeita varten. Mattilidenin ruotsinkielisen koulukeskuksen kaavaehdotusta valmistellaan ja uutena kohteena työohjelmaan nousee Postipuun koulun ja päiväkodin laajennuksen mahdollistava kaava. Monissa laajemman alueen asuntokaavoissa varaudutaan myös palvelujen tonttivarantoon.

Myös Espoon lukuisia arvokkaita kulttuuriympäristöjä turvataan asemakaavoituksen keinoin.

Kestävän kehityksen teemat tulevat entistä näkyvämmiin mukaan asemakaavoitukseen. Virkistysalueiden merkitystä osana kaupunkirakennetta vahvistetaan. Viherkerroin-työkalua kehitetään palvelemaan entistä paremmin Espoon tarpeita. Ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen mahdollisuuksia edistetään suunnittelussa ja vaikutusten arvioinneissa.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 18.01.2023 § 4

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
hyväksyy kaupunkisuunnittelun työohjelman 2023,

2
valtuuttaa kaupunkisuunnittelukeskuksen tekemään työohjelmaan tarvittavat tekniset korjaukset.

Käsittely

Keskustelun aluksi esittelijä teki seuraavan lisäyksen: ”Esitetään työohjelmaan kaksi uutta kohdetta: 1) Inkerinsilta, nro 113813 ja 2) Vanha Lillhementie, nro 330602.”

Keskustelun aikana puheenjohtaja Kivekkään kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus pöydällepanosta hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 1.2.2023 pidettävään kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 08.12.2022 § 165

Päätösehdotus

Asemakaavapäällikkö Keränen Ossi

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
hyväksyy kaupunkisuunnittelun työohjelman 2023,

2
valtuuttaa kaupunkisuunnittelukeskuksen tekemään työohjelmaan tarvittavat tekniset korjaukset.

Käsittely

Keskustelun aikana puheenjohtaja Kivekkään kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus pöydällepanosta hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 18.1.2023 pidettävään kokoukseen.

Liitteet

- 1 Kaupunkisuunnittelun työohjelma 2023
- 2 Äänestystulosraportti § 15